TORAH OHR • PARSHAS TOLDOS • MAAMAR 5

ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה׳

“See, the fragrance of my son is like the fragrance of a field”

◇

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Dedicated in honor of the Rebbe’s father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/torah-ohr/toldos/5/

1 ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה'. להבין דהא יצחק הבין שהוא עשו ואיך היה חשוב בעיניו כ"כ [כל כך]. גם באמת אינו מובן איך היה עשו בעיני יצחק.

"See, the fragrance of my son is like the fragrance of a field which Havayah has blessed." [We need] to understand: Yitzchak thought it was Eisav, so how was he so esteemed in his eyes? Also, in truth it is not understood how Eisav [stood] in Yitzchak's eyes.

כי פעם אמר הכתוב כי ציד בפיו שהי' [שהיה] מרמהו בשאלות איך מעשרין את התבן כו'

For at one point the verse says, "for [there was] game in his mouth": that he would deceive him with questions such as how one tithes straw, etc.

ופעם אמר הכתוב הקל קול יעקב והיינו לפי שאמ' כי הקרה ה' אלקיך כו' וידע שעשו אין ש"ש [שם שמים] שגור בפיו.

And at another point the verse says, "The voice is the voice of Yaakov": that is, because he said, "for Havayah your G-d brought it about [for me]," etc., and he knew that Eisav does not have the Name of Heaven fluent on his lips.

אך הענין כי הנה עשו סוספיתא דדהבא פסולת הגבו' [הגבורה] דיצחק שהוא בחי' מעלת הזהב על הכסף ומפסולת שלו יצא עשו ורישא דעשו בעטפוי דיצחק.

But the matter is this: Eisav is "the dross of gold" (sosfisa dedahava), the refuse of Yitzchak's Gevurah (restraint), which is the level of the superiority of gold over silver; and from its refuse Eisav came forth. And "the head of Eisav [lies] in the bosom of Yitzchak."

2 ולהבין ענין רישא הנה יש י"א סממני הקטרת הצרי והצפורן כו' והם כנגד יו"ד כתרין דמסאבותא שהוא החיות שבקדושה המחי' [המחיה] את זלע"ז [זה לעומת זה]

To understand the matter of the "head": there are eleven spices of the incense, "the balsam and the onycha," etc., and they correspond to the ten crowns of impurity (kisrin demisaavusa); this is the life-force within holiness that gives life to the "one opposite the other."

כמו שיש בקדושה י"ס [י' ספירות] כך יש ממש בקליפה הארה מי"ס [מי' ספירות] דקדושה. אך בקדושה עשר ולא תשע ולא י"א ובקליפה הוא י"א סממני הקטורת.

For just as in holiness there are ten Sefiros, so in kelipah (the husk) there is exactly [the same]: a glimmer from the ten Sefiros of holiness. But in holiness [they are] "ten and not nine," and not eleven, whereas in kelipah it is the eleven spices of the incense.

3 והענין כי ע״י החיות שנמשך בקדושה הנה כתיב וצבא השמים לך משתחוים שהם בטלים מחמת שמשיגים החיות שנמשך עליהם מקדושתו ית׳ משא״כ הקליפות הם מגביהים א״ע [את עצמו] כנשר כו׳

The explanation: concerning the life-force (chayus) drawn forth in holiness it is written, “and the host of heaven bow down to You,” for they are nullified, because they apprehend the life-force drawn upon them from His holiness, may He be blessed. The kelipos (husks), by contrast, raise themselves up “like the eagle,” etc.,

בחוצפה והיינו לפי שהחיות הנמשך אליהם הוא אצלם בסוד גלות ולפיכך הגם שנמשך אליהם מחיות דקדושה אינם בטלים ואדרבה מגביהים א״ע [את עצמו] כנשר כו׳ והחיות שנמשך להם הוא נבלע בתוכם.

with brazenness. This is because the life-force drawn to them is, within them, in the mode of exile; therefore, even though they receive life-force from holiness, they are not nullified. On the contrary, they raise themselves up “like the eagle,” etc., and the life-force drawn to them is swallowed up within them.

אך כיצד הם חיים וקיימים מקדושה מאחר שהחיות נבלע בתוכם הנה זהו ענין לבונה שביי״א סממני הקטורת שהוא אור המקיף עליהם מלמעלה ואינו נבלע בתוכם.

But how, then, do they live and endure from holiness, since the life-force is swallowed up within them? This is the matter of the frankincense (levonah) among the eleven spices of the incense: it is the encompassing light (Or Makif) above them, which is not swallowed up within them.

4 ולפי שהוא אור המקיף מלמעלה מן הדעת שלהם ואינם מרגישים בו והחיות שנמשך להם בפנימית נבלע כנ״ל לפיכך הם מתגאים ומגביהים א״ע [את עצמו] בחוצפה כנ״ל.

And because it is an encompassing light, above their awareness, and they do not sense it, while the life-force drawn to them inwardly is swallowed up, as explained above, therefore they grow haughty and raise themselves up with brazenness, as explained above.

ובחי׳ לבונה הוא המחבר י״ס [י׳ ספירות] דקדושה להאיר לע״ס [לעשר ספירות] דמסאבותא והוא רישא דעשו דהיינו בחי׳ המקיף מלמעלה הוא נכלל בעטפוי דיצחק ממש בקדושה

The level of frankincense is what joins the ten Sefiros of holiness so that they shine into the ten Sefiros of impurity. And it is “the head of Eisav”: that is, the level of the encompassing [light] from above is included in “the bosom of Yitzchak,” truly within holiness.

ולכן מצד בחינת המקיף עשו שואל איך מעשרין את התבן ומצד הפנימיות אין ש״ש [שם שמים] שגור בפיו:

Therefore, from the side of the level of the encompassing [light], Eisav asks how one tithes straw; and from the side of the inner dimension (pnimiyus), the Name of Heaven is not fluent on his lips.

5 והנה נודע כי החיות בעשר כתרין דמסאבותא הוא מפני כי חיל בלע ויקיאנו ועת אשר שלט האדם באדם לרע לו

Now it is known that the life-force in the ten crowns of impurity is because "he swallowed wealth, and he will vomit it up," and "[there is] a time when man rules over man to his harm."

והוא מפני הנצוצות שנפלו בהם בתחלת בריאת העולם בשבה״כ [בשבירת הכלים] וימלך וימת כו׳ וגם מחמת חטא עה״ד [עץ הדעת]

This is because of the sparks that fell into them at the beginning of the world's creation, in the shattering of the vessels ("and he reigned, and he died," etc.), and also on account of the sin of the Tree of Knowledge,

כמ״ש בס׳ הגלגולים ולפיכך נמשך להם החיות בם שהוא בסוד גלות כמארז״ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לא גלו ישראל אלא כדי להוסיף עליהם גרי׳ וכן בעשו היו ניצוצות כמו ר״מ [רבי מאיר]

as is written in Sefer HaGilgulim. Therefore the life-force is drawn to them, being in them in the mode of exile, as our Sages, of blessed memory, said: "Israel was exiled only so that converts would be added to them." So too in Eisav there were sparks, such as Rabbi Meir

ואונקלוס ושמעי׳ [ושמעיין] ואבטליון ועובדיה ומהם הי׳ [היה] ציד בפיו והי׳ [והיה] רוצה יצחק להוציא ממנו בעצמו שלא ע״י יעקב

and Onkelos, Shemayah and Avtalyon, and Ovadyah; and from them came the "game in his mouth." And Yitzchak wanted to draw them out from [Eisav] himself, not through Yaakov.

כי הרי גם עכשיו חיל בלע ויקיאנו רק שהוא ע״י יעקב שהוא בחי׳ ז״א שכל האורות שלמעלה נכללים בו והוא מתלבש ביצי׳ [ביצירה] ביומין דחול בחי׳ עבדו זקן ביתו להעלות משם ולברר כנ״ל.

For even now "he swallowed wealth, and he will vomit it up," only it is through Yaakov, who is the level of Z'eir Anpin (the emotive attributes), in which all the lights above are included. He enclothes himself in Yetzirah on the weekdays, the level of "his servant, the elder of his house," to raise up from there and to refine, as explained above.

אך יצחק רצה שיהי׳ [שיהיה] זה שלא ע״י ז״א רק שיהי׳ [שיהיה] התגלות האורות העליונים בעשו עצמו והוא ענין תוס׳ [תוספת] ורבוי האור

But Yitzchak wanted this to be not through Z'eir Anpin, but that there be a revelation of the supernal lights in Eisav himself; and this is the matter of an addition and increase of light.

כי הרי לברר הטוב מן הרע צריך להאיר שם אור רב כדי שיע״ז [שעל ידי זה] יקלוט וילקט כל הניצוצו׳ הנשפעים שמה.

For to refine the good from the evil one must shine a great light there, so that through this it will absorb and gather in all the sparks that have flowed down there.

6 וזהו ויתן לך האלקים מטל השמים הוא טלא דעתיקא דנטיף לז״א בחי׳ שמים. ומשמני הארץ שמן הוא חכמה ואבא יסד ברתא הנקרא ארץ ורצה להמשיך בחי׳ הטל והשמן דלעילא שעי״ז יהי׳ [יהיה] העלאת הניצוצים

This is [the meaning of] "And may G-d give you of the dew of the heavens": this is "the dew of Atika that drips to Z'eir Anpin," the level of "heavens." "And of the richness of the earth": oil is Chochmah (wisdom), and "Abba founded the daughter," who is called "earth." He wanted to draw down the level of the supernal dew and oil, so that through this there would be the raising of the sparks,

כמו שאנו רואים עד״מ כשהשמש זורח על הארץ כחום היום שואב לחלוחית הארץ ואד יעלה מן הארץ

as we see, by way of analogy, when the sun shines upon the earth, as in the heat of the day, it draws up the moisture of the earth, and "a mist would rise from the earth";

וכן בנר לפני האבוקה הגדולה שואבת אור הנרות כך ע״י הארה עליונה הבאה בתוס׳ [בתוספת] ורבוי מלמעלה שואב ולוקט כל הניצוצין שנפלו למטה.

and likewise with a candle before a great torch, [the torch] draws in the light of the candles. So too, through a supernal illumination that comes with addition and increase from above, all the sparks that fell below are drawn up and gathered.

אך הארה זו צריך להיות בתוס׳ [בתוספת] ורבוי דייקא בחי׳ ברכה שהיא למעלה מסדר ההשתלשלות שלפי סדר ההשתלשלות לא הי׳ [היה] עשו כדאי לו.

But this illumination must come specifically with addition and increase: the level of "blessing," which is above the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus); for according to the order of hishtalshelus, Eisav would not have been worthy of it.

7 וזהו ואברככה לפני ה׳. לפני הוי׳ דוקא והרצון שהי׳ [שהיה] ליצחק להמשיך לעשו עצמו שלא ע״י יעקב הוא מפני שראה אותו מלמעלה למטה

This is [the meaning of] "and I will bless you before Havayah": specifically before Havayah. Yitzchak's wish to draw [the blessing] to Eisav himself, not through Yaakov, was because he saw him from above downward,

ע״י בחי׳ לבונה שהוא בחי׳ המקיף ע״כ רצה להמשיך בו בחי׳ גלוי המקיף בתוס׳ [בתוספת] ורבוי אור.

through the level of frankincense, which is the level of the encompassing [light]; therefore he wanted to draw into him the revelation of the encompassing [light], with addition and increase of light.

אך מ״מ טעה בזה שאין עשו כדאי בבחי׳ זו כ״א ע״י יעקב שלפי שאם הי׳ [היה] החיות נמשך אל עשו יבלע ח״ו [חס ושלום] כמקדם או שלא יהיה מבחי׳ עשו כלום

Nevertheless, he erred in this, for Eisav is not worthy of this level except through Yaakov. For if the life-force were drawn to Eisav, it would be swallowed up, G-d forbid, as before, or else nothing at all would remain of the level of Eisav;

אבל שיהא לאהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא א״א כ״א ע״י יעקב ז״א דקדושה שע״י יתברר מעשו ויוכלל בקדושה

but for there to be the "turning of darkness to light and of bitterness to sweetness" is impossible except through Yaakov, Z'eir Anpin of holiness, through whom [what is in] Eisav will be refined and included in holiness.

ולכן הסכים יצחק ג״כ לברכת יעקב אח״כ ולעשו אמר הנה משמני הארץ כו׳ משמני מקצת שמני (וליעקב א׳ ומשמני בתוס׳ [בתוספת] וא״ו)

That is why Yitzchak afterward also agreed to Yaakov's blessing. And to Eisav he said, "Behold, of the richness of the earth," etc.: mishmanei, [meaning] a part of the richness (whereas to Yaakov he said "and of the richness," u-mishmanei, with an additional vav),

דהיינו מתמצית הנשאר משמן שנמשך אל הארץ שם יהיה מושבך בחי׳ פנימי׳ [פנימיות / פנימית] ומטל השמים של יעקב יומשך לך ג״כ

that is, from the residue left of the oil drawn down to the earth: there "shall be your dwelling," the inner level. And "of the dew of the heavens" of Yaakov, [something] will be drawn to you as well,

אבל אינו אלא מעל דהיינו בחי׳ מקיף בלבד (משא״כ ביעקב ויתן לך) ובתנאי ואת אחיך תעבוד שתהי׳ [שתהיה] בטל אל בחי׳ יעקב שע״י יהי׳ [יהיה] עליי׳ [עלייה] דוקא כנ״ל:

but only "from above": that is, the level of the encompassing [light] alone (unlike Yaakov: "And may [G-d] give you"); and on the condition "and you shall serve your brother": that you be nullified before the level of Yaakov, for through this specifically there will be an elevation, as explained above.

8 ועתה יבואר הכתוב ראה ריח בני כו׳. כי הנה יצחק רצה להמשיך בחי׳ מקיף ולבונה כנ״ל וכל המשכה הוא ע״י העלאת מ״ן [מיין נוקבין] כנודע.

Now the verse "See, the fragrance of my son," etc., will be explained. Yitzchak wanted to draw down the level of the encompassing [light] and the frankincense, as explained above; and every drawing-down comes through a raising of mayin nukvin (feminine waters), as is known.

והנה להמשכת מ״ד [מיין דוכרין] של פנימי׳ [פנימיות / פנימית] די בהעלאת מ״ן [מיין נוקבין] בבחי׳ פנימי׳ [פנימיות / פנימית] אבל להמשכ׳ מ״ד [מיין דוכרין] של מקיף צ״ל העלאת מ״ן [מיין נוקבין] ג״כ בבחי׳ מקיף.

Now, to draw down mayin duchrin (masculine waters) of the inner [level], a raising of mayin nukvin at the inner level suffices; but to draw down mayin duchrin of the encompassing [level], there must be a raising of mayin nukvin at the encompassing level as well.

9 והנה ריח הוא העלאת מ״ן [מיין נוקבין] שהוא בחי׳ אור חוזר. והוא מהגבורות כמו שרואים שתפוח מתוק אין בו ריח.

Now fragrance is the raising of mayin nukvin, which is the level of returning light (or chozer). It comes from the Gevuros, as we see that a sweet apple has no fragrance;

רק החמוץ וכל הדברים החריפים יש בהם ריח חזק. והוא לפי שהעלאת מ״ן [מיין נוקבין] הוא בירורים מניצוצות שנפלו בשבה״כ [בשבירת הכלים].

only the sour, and all sharp things, have a strong fragrance. This is because the raising of mayin nukvin consists of the refinements (beirurim) of sparks that fell in the shattering of the vessels.

ולכן בכל המצות לא נאמר ריח ניחוח כמו בקרבנות שהוא ע״י שמעלין נפש הבהמה ומתהפך ועולה ונכלל באש שלמעלה.

Therefore, of all the mitzvos “a pleasing fragrance” (rei’ach nicho’ach) is not said, as it is of the offerings, which [work] by raising up the soul of the animal, so that it is transformed and rises and is included in the fire above.

10 והנה הריח משיב את הנפש דהיינו מה שהיה בתחלה בבחי׳ הסתלקות המוחין חוזר ומאיר כאדם שהוא נרדם וע״י הריח הוא חוזר ומקיץ.

Now fragrance restores the soul: that is, what was at first in a state of withdrawal of the intellect (mochin) shines again, like a person who has fallen into a deep sleep, and through a fragrance comes back and wakes.

דהיינו ע״י השינה היה השכל בהעלם. ואח״כ כשניער משנתו הנה השכל מאיר בו בגילוי והכל נעשה ע״י הריח שהוא אור החוזר ממטה למעלה.

That is, through the sleep the intellect was hidden; and afterward, when he awakes from his sleep, the intellect shines in him openly. And all this is done through the fragrance, which is returning light, from below upward.

וזהו ענין נח״ר [נחת רוח] לפני שאמרתי ונעשה רצוני. והנה עשו לא היה בו בחי׳ גילוי פנימי׳ [פנימיות / פנימית] כי הפנימי׳ [הפנימיות / הפנימית] שלו נבלע כנ״ל רק שהוא בחי׳ המקיף ולבונה.

This is the matter of “satisfaction (nachas ruach) before Me, that I spoke and My will was done.” Now Eisav had in him no revealed inner level, for his inner [level] was swallowed up, as explained above; he is only the level of the encompassing [light] and frankincense.

וזהו וירח את ריח בגדיו הוא בחי׳ המקיפים שיהיה מזה ריח הוא העלאת מ״ן [מיין נוקבין] להמשיך המקיף מטל השמים:

This is [the meaning of] “and he smelled the fragrance of his garments”: [the garments] are the level of the encompassing lights, from which there would come fragrance, that is, a raising of mayin nukvin, to draw down the encompassing [light] from “the dew of the heavens.”

11 כריח שדה אשר ברכו ה׳. הנה השדה הוא בחי׳ מל׳ דאצי׳ שיש בה ג״כ בחי׳ העלאת מ״ן [מיין נוקבין] ויש בזה ב׳ בחי׳ הא׳ היא העלאת מ״ן [מיין נוקבין] בטבעה ומאליה וממילא כמ״ש למען יזמרך כבוד ולא ידם.

"Like the fragrance of a field which Havayah has blessed": the field is the level of Malchus of Atzilus, in which there is also a raising of mayin nukvin. And in this there are two levels. The first is a raising of mayin nukvin by its nature, of itself and as a matter of course, as it is written, "So that [my] glory may sing to You and not be silent."

קארי תדיר לנהורא עלאה ולא שכיך כו׳ והוא העלאת מ״ן [מיין נוקבין] לפנימי׳ [לפנימיות / לפנימית] דהיינו לעורר המשכת הקו. ויש העלאת מ״ן [מיין נוקבין] שצריך סיוע מלמעלה שאין כח בה להעלות מ״ן [מיין נוקבין] מעצמה.

"It calls constantly to the supernal light and is not still," etc. This is a raising of mayin nukvin to the inner [level], that is, to arouse the drawing-down of the kav (line of light). And there is a raising of mayin nukvin that needs assistance from above, since it has no power to raise mayin nukvin by itself.

והוא בחי׳ מקיף שהוא בחי׳ גילוי אור א״ס ב״ה בעצמו (שהקו מאיר לתוך מקום החלל עצמו)

This is the level of the encompassing [light], which is the level of the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself (for the kav shines into the place of the empty space itself).

והנה העלאת מ״ן [מיין נוקבין] של בחי׳ פנימי׳ [פנימיות / פנימית] הוא בחי׳ בארה של מרים שהוא מעיין הנובע מאליו משא״כ העלאת מ״ן [מיין נוקבין] של המקיף כתיב באר חפרוה שרים.

Now the raising of mayin nukvin of the inner level is the level of Miriam's well, a spring that flows of itself; whereas of the raising of mayin nukvin of the encompassing [light] it is written, "A well that princes dug."

ויכרו שם עבדי יצחק באר. עבדי יצחק הן המשכות מבחי׳ יצחק שהוא עיקר האבות מבחי׳ בוצינא דקרדוניתא מקור הגבורות כמ״ש כי אתה אבינו.

"And there Yitzchak's servants dug a well." Yitzchak's servants are the drawings-forth from the level of Yitzchak, who is the chief of the Patriarchs, from the level of the botzina dekardinusa (the "lamp of darkness"), the source of the Gevuros, as it is written, "For You are our Father."

ולכן כתיב ויריבו רעי גרר לאמר לנו המים שבחי׳ המקיף נמשך גם אליהם מלמעלה שאינו נבלע כמו בחי׳ פנימי׳ [פנימיות / פנימית] שלהם כנ״ל. וזהו אשר ברכו הוי״ה שהוא ע״י סיוע מלמעלה כנ״ל:

Therefore it is written, "And the herdsmen of Gerar quarreled, saying, 'The water is ours'": for the level of the encompassing [light] is drawn to them too, from above, since it is not swallowed up as their inner level is, as explained above. And this is "which Havayah has blessed": it comes through assistance from above, as explained above.

12 והנה כ״ז [כל זה] הוא הבנת הפסוק לפי דעתו של יצחק שהבין שעשו היה לפניו. אך באמת היה זה יעקב. ואיך יבואר בחי׳ זו על יעקב:

Now all this is the understanding of the verse according to Yitzchak's view, for he thought that Eisav was before him. But in truth it was Yaakov. How, then, is this level to be explained with regard to Yaakov?

13 הנה איתא במדרש וירח את ריח בגדיו. בוגדיו בחי׳ בעלי תשובה שהוא בחי׳ מקיף דמשכין ליה בחילא יתיר.

It is stated in the Midrash: "And he smelled the fragrance of his garments (begadav)": [read] bogdav, "his rebels"; [this is] the level of baalei teshuvah (those who return), which is the level of the encompassing [light], for they draw Him with greater strength.

שבזוהר אמר ע״פ ואברהם זקן בא בימים כו׳. זכאין אינון מארי דתיובתא דמשכין כו׳. פי׳ למעלה מכדי שתוכל הנפש שאת שאין לו בחי׳ כלי להכיל.

For in the Zohar it says on "And Avraham was old, advanced in days," etc.: "Fortunate are the masters of teshuvah, who draw," etc. This means [they draw] above what the soul is able to bear, for which there is no level of a vessel to contain it.

14 וכמעשה דר״א [דרבי אלעזר] בן דורדייא. משא״כ באברהם כתיב בא בימים. בחי׳ כלי ולבוש כו׳. והעלאת מ״ן [מיין נוקבין] כזה שהוא בחי׳ מקיף הוא מפני שמתבונן בגדולת א״ס ב״ה בעצמו ובכבודו.

And as in the story of Rabbi Elazar ben Durdaya. Whereas of Avraham it is written "advanced in days": the level of a vessel and a garment, etc. And such a raising of mayin nukvin, which is the level of the encompassing [light], comes because one contemplates the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, in His essence and His glory.

כי אני הוי״ה לא שניתי כתיב רק הודו על ארץ ושמים. וירם קרן לעמו כו׳. ונקי בחי׳ בע״ת [בעלי תשובה] אף מי שאין עבירות בידו.

For it is written, “For I, Havayah, have not changed”; only “His splendor is over earth and heaven, and He has raised up a horn for His people,” etc. And one is called a baal teshuvah even if there are no sins in his hand,

רק צועק על הפירוד כו׳. והוא בחי׳ ריח שהיא העלאת מ״ן [מיין נוקבין] לבחי׳ מקיף להמשיך בחי׳ מקיף דלעילא מטל השמים כו׳:

but he cries out over the separation, etc. And this is the level of fragrance, which is the raising of mayin nukvin to the encompassing level, to draw down the supernal encompassing level, from “the dew of the heavens,” etc.

15 אך להבין כ״ז [כל זה] והלא יעקב הוא בחי׳ קדושה ובלא״ה [ובלאו הכי] נמשכים בו כל האורות עליונים א״א ואו״א [ואבא ואימא] כנ״ל.

But to understand all this: is not Yaakov the level of holiness, and even without this all the supernal lights, Arich Anpin and Abba and Imma, are drawn into him, as explained above?

אך הברכה היא בתוס׳ [בתוספת] ורבוי המשכה מלמעלה מסדר ההשתלשלו׳ [ההשתלשלות] שאינו לפי ערך ההשתלשלו׳ [ההשתלשלות] כדי להיות ורב דגן ותירוש אלו הלכות ואגדות שנתלבשו בלבושים גשמיים זרעים בחסד כו׳

But the blessing is an addition and increase of drawing-down from above the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), not in proportion to hishtalshelus, so that there be “an abundance of grain and wine”: these are the halachos and aggados, which are enclothed in physical garments: “Zera’im” in Chesed, etc.

וכן כל התורה ספורי מעשיות כו׳ וכן נביאים שופטים מעשה דשמשון ופלגש בגבעה וכן כל מעשה המלכים וספורי מעשיות שבגמ׳ [שבגמרא] דרבב״ח [דרבה בר בר חנה] ודומיהן הכל מרומז בהן סודות התורה, ועד״ז ג״כ מעשה המצות

And likewise the whole Torah, the narratives, etc.; and likewise the Prophets: [in] Judges, the story of Shimshon and of the concubine in Givah; and likewise all the deeds of the kings; and the narratives in the Gemara of Rabbah bar bar Chanah and the like: in all of them the secrets of the Torah are alluded to. And in the same way, too, the practical deeds of the mitzvos,

שע״י סוכה ולולב וציצית ותפילין גשמיים יהיה המשכת אוא״ס [אור אין סוף] ב״ה שלמע׳ [שלמעלה] מעלה מהשתלשלו׳ [מהשתלשלות] שלפי ערך וסדר השתלשלות בעשי׳ [בעשיה] החיות מצומצם מאד ובכדי שיאיר אור רב מאא״ס [מאור אין סוף] ב״ה בעצמו ובכבודו הוא

that through a physical sukkah and lulav, tzitzis and tefillin there will be a drawing-down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is above, higher than hishtalshelus. For according to the measure and order of hishtalshelus, the life-force (chayus) in Asiyah is very contracted; and for a great light to shine from the Infinite One, blessed be He, Himself, in His essence and His glory, it is

ע״י יצחק דייקא שהוא שרש הגבורות בוצינא דקרדונית׳א שהוא קו המדה שמודד להיות חכם כו׳ ומשם נמשך תוס׳ [תוספת] אור וגילוי גם בעשי׳ [בעשיה] הגשמי׳ [הגשמיים / הגשמיות / הגשמית].

through Yitzchak specifically, who is the root of the Gevuros, the botzina dekardinusa, which is the measuring line that measures out “to be wise,” etc.; and from there an addition of light and revelation is drawn also into physical Asiyah.

16 וזהו ויתן לך האלקים גם בבחי׳ צמצום וקאי ויתן על בחי׳ הוי״ה האמור למעלה בפ׳ אשר ברכו ה׳ ואף גם זאת בלי דעתו של יצחק רק בא אחיך במרמה

This is [the meaning of] “And may Elokim give you”: also in the level of tzimtzum (contraction); and “give” refers to the level of Havayah mentioned above in the verse “which Havayah has blessed.” And even this [came] without Yitzchak’s knowledge, only “your brother came with guile,”

שא״א להתלבש בבחי׳ הדעת וכענין שאמרו לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא כי ענין בזכותא הוא לפ״ע [לפי ערך] ההשתלשלות שכך ראוי לו

for it cannot be enclothed in the level of Daas (knowledge); as in the saying, “The matter does not depend on merit; rather, the matter depends on mazal.” For [the matter of] “merit” is according to the measure of hishtalshelus: that this is what is fitting for him,

משא״כ במזלא הוא למעלה מלפ״ע [מלפי ערך] אף שאינו ראוי כו׳ והיה צריך לזה לתקן חטא עה״ד [עץ הדעת] שהיה ג״כ במרמה ופתוי של נחש

whereas mazal is above what is according to measure, even though he is not fitting, etc. And this was needed in order to rectify the sin of the Tree of Knowledge, which was also through the guile and enticement of the serpent,

שע״י נתגשמו העולמות ונעשה עירוב גשמיות ברוחניות ולתקן זה עשה מהפוך אל הפוך והמשיך רוחניות ואורות העליונים שיהיה נמשך גם לגשמיות.

through which the worlds became physical, and there came about a mixture of physicality with spirituality. And to rectify this, he did [it] from one opposite to the other, and drew down spirituality and the supernal lights so that they would be drawn also into physicality.

משא״כ אלו לא קבל יעקב הברכות היה נמשך מן התורה רק ברוחניות לבד כמו שהוא למעלה וכדה על שכמה כו׳:

Whereas had Yaakov not received the blessings, [the light] from the Torah would have been drawn only in spirituality, as it is above, "and her pitcher upon her shoulder," etc.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/torah-ohr/toldos/5/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok